

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
АТ «СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ»
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ РЕСПУБЛІКИ КІПР
ЄВРОПЕЙСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
ФОНД «АНАСТАСІОС Г.ЛЕВЕНДІС» (РЕСПУБЛІКА КІПР)
ЯННІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ГРЕЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
МЕССИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ІТАЛІЙСЬКА РЕСПУБЛІКА)

Міжнародна науково-практична конференція

Наука та освіта в сучасному університеті в контексті міжнародного співробітництва

(присвячена 20-ій річниці Незалежності України)

23-25 травня 2011 року

Збірник матеріалів конференції

Україна – Маріуполь – МДУ

ББК 94я43
УДК 061.3(063)

НАУКА ТА ОСВІТА В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (23-25 травня 2011 р.). – Маріуполь, 2011. – 565 с.

Редакційна колегія:

Головний редактор: чл.-кор. НАПН України, д.філос.н, проф. **Є. Суліма**

Заступник головного редактора: чл.-кор. НАПН України, д.політ.н., проф. **К. Балабанов**

Члени редколегії: проф. **Т. Албаніс**; акад. НАН України, д.е.н., проф. **О. Амоша**; проф. **С. Андо**; проф. **М. Агталідіс**; д.ю.н., проф. **С. Бабурін**; чл.-кор. НАПН України, к.т.н., проф. **В. Голуб**; **М. Гончаренко**; акад. НАН і НАПН України, д.філос.н., проф. **Л. Губерський**; акад. НАПН України, д.пед.н., проф. **М. Євтух**; проф. **У. Іоаннідіс**; проф. **В. Карайоргіс**; акад. НАН і НАПН України, д.філос.н., проф. **В. Кремень**; акад. НАН України, д.політ.н., проф. **Ю. Левенець**; акад. НАПН України, д.пед.н., проф. **В. Луговий**; акад. НАПН України, д.е.н., проф. **А. Мазаракі**; проф. **Д. Мартіду Форсьє**; чл.-кор. НАН України, д.т.н., проф. **О. Мінаєв**; проф. **М. П'єріс**; д.і.н., проф. **О. Подберьозкін**; акад. НАПН України, д.пед.н, проф. **І. Прокопенко**; чл.-кор. НАН України, д.і.н., проф. **В. Солдатенко**; чл.-кор. НАПН України, к.ф.-м.н., проф. **М. Степко**; проф. **Ф. Томазелло**; проф. **С. Флогаїтіс**; проф. **К. Хогарт**; **Ю. Хотлубей**; проф. **С. Цзябао**; **М. Черенкова**; акад. НАН України, д.ю.н., проф. **Ю. Шемшученко**; **А. Шишацький**.

Рекомендовано до друку вченою радою
Маріупольського державного університету
(протокол № 7 від 30.03.2011)

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, які висвітлюють роль освіти та науки в розвитку міжнародного співробітництва; актуальні проблеми забезпечення якості вищої освіти та розвитку неперервної професійної освіти в Україні та зарубіжних країнах; особливості співробітництва університетів із закордонними установами та міжнародними організаціями; місце мови та культури народів світу у формуванні міжкультурного діалогу; вплив грецької мови та культури на формування полікультурної особистості; інноваційні процеси та застосування інформаційно-комунікативних технологій в освіті та науці; особливості інтернаціоналізації як фактору конкурентоспроможності вищої освіти. Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та студентам.

Збірник видано за фінансової підтримки АТ «Систем Кепітал Менеджмент»

Найбільшою складністю виходу України із кризи за допомогою інноваційної моделі є потреба в первинному зрушенні. Протягом 90-х років XX ст. та першого десятиліття XXI ст. Україна істотно втратила свій науково-технічний потенціал, а також довіру міжнародних фінансових ринків. Проте помилково було б вважати, що ресурсами, необхідними для модернізаційного стрибка, є тільки інноваційні досягнення і вільні кошти. Звичайно, без цих компонентів інноваційна модель є неможливою, проте і фінанси самі по собі, і інноваційні ідеї неспроможні автоматично оживити економіку країни без необхідного інвестиційно-мотиваційного облаштування. Це неодноразово підтвердила наша ж практика запуску сотень інноваційних проєктів, жодний з яких не був за роки незалежної України реалізований. Для реалізації інноваційних проєктів, крім коштів, необхідною є націленість інститутів державної влади на майбутнє, на реалізацію довгострокової стратегії.

По-перше, якщо йдеться про економіку, важливо, щоб мотиви інновацій суттєво переважали звичайні миттєві мотиви інших сфер. Адже фінансові потоки залишаються орієнтованими на швидку віддачу, на технологічно безперспективні галузі з коротким виробничим циклом і швидким обігом коштів. Інвестування в інновації не тільки віддаляє момент окупності, але й пов'язане з величезними ризиками, до того ж не тільки суто економічного, а й політичного характеру.

Неодмінною умовою реалізації інноваційної моделі є активна взаємодія на цьому напрямі України з Росією. Саме з Росією Україна щодо інновацій є взаємодоповнюваною. Відповідно, лише на цьому напрямі є можливість відновити раніше розірвані міждержавні довгі науково-технологічні ланцюжки й отримати таким чином ефект синергії. Неодмінною умовою такої безальтернативної для України інноваційної взаємодії є налагодження з Росією достовірно добросусідських відносин (науково-технологічна взаємодія без взаємної довіри і відвертості неможлива).

Країни ЄС, наприклад, замість засуджуваних протекціоністських тарифів, захищають себе від конкуруючого імпорту витонченими інститутами, якими є важкопрохідні стандарти та інші, не викликаючі протесту міжнародної спільноти заходи. Україна ж таких захисних засобів, що знаходяться за межами протекціонізму, позбавлена. Тому в ситуації відмови від протекціонізму країна ще більше відкривається перед імпортом, що посилить кризу виробництва. Так, в Україні інституційно не підготовлена відмова від протекціонізму (у вигляді комплексу заходів сприяння національному виробнику) перетворилася в передкризовий період у катастрофу для тваринництва й у болюче скорочення виробництва у легкій та харчовій промисловості.

Makogon Y.

ACTIVIZATION OF THE COMPETITIVE POTENTIAL OF THE UKRAINIAN ECONOMY, TAKING INTO CONSIDERATION THE INTER-CIVILISATION RELATIONS UNDER THE INFLUENCE OF GLOBALISATION

In the article the question of strengthening competitive positions of the states in a context of post-crisis interaction of Ukraine with the countries of the world in the conditions of globalisation is considered.

УДК 378.141.25-054.6(045)

Marena T.

Mariupol State University

TRANSNATIONAL HIGHER EDUCATION AS MANIFESTATION OF INTERNATIONALIZATION IN THE FIELD OF EDUCATION

The approaches towards transnational higher education essence determination as the feature of educational area internationalization are considered in the article, preconditions and reasons for its existence are found out. Positive consequences of higher education transnationalization and obstacles that restrain its development are defined.

Development of transnational higher education as an active and effective international cooperation aimed at mutual enrichment in the academic field and educational experience exchange is already an important constituent of educational policy of the most developed and some developing countries. Different countries' researchers explain transnational education development by the trend of educational area internationalization, i.e. process, within the frameworks of which aims, functions

and organization of educational services provision acquire the international character [1-4]. Transnational (cross-border, international) education is considered as all types of the higher education programs, courses of studies or educational services, including the distance education, during realization of which students are in the country, different from that, where higher educational institution awarding qualification is located. The programs can belong to the educational system of a foreign country or be carried out regardless of national educational system [1]. Transnational education is directed, above all, on the search of optimum terms of person educational needs satisfaction in the conditions of different spheres of life globalization and internationalization in the modern world. In the world educational area the transnational higher education interpretation as "education which is obtained in a foreign university by a student, living in native country" is widely used. A student does not cross national borders, moving to study in another country, and the educational programs penetrate through national borders and become transnational [2].

In the simplest understanding and realization of transnational education it can be considered as involving higher educational institutions into international activity, mainly, by way of common research projects, exchange programs for students and instructors, special programs for foreign studies. At higher level transnational higher education should be considered as a process of regular integration of international component in educational, scientific and social activity of higher educational institutions.

The advantages of higher education internationalization are the increase in higher education availability, knowledge universalization, international standards of quality development and increase in higher education innovational character, international cooperation expansion and strengthening. The more higher educational institution is integrated in the transnational education processes, the more it gets competitive advantages in the world market of educational services. Transnational education significantly extends possibilities of a person towards access to the studies and professional training. Its appearance in country's educational area results in the increase in the competition level among traditional higher educational institutions that has a positive effect on educational sphere in general. A country which exports educational services and which higher educational institutions are highly competitive in the world market gets the additional sources of export profits and this fact also serves as the important stimulus for transnational education development.

One of the preconditions of transnational higher education development is an increase in the amount of potential students and desire to extend access to higher education, which is restrained by the limited possibilities of educational services provision by national educational institutions. Such expansion can be provided by way of foreign help, regardless of either persons study abroad, or use services of transnational educational institutions in the native country. Transnational activity of higher educational institutions is considered also as a means of reduction of studying abroad persons' amount, and as a term of greater national independence achievement, as it was in Singapore [3]. Being the direct consequence of internationalization, transnational education is closely related to the use of new information technologies. It means passing to the stage of educational services markets globalization that is accompanied by all features of fight for markets. Education becomes transnational also due to the use by higher educational institutions from developed countries of various facilities of own education programs promotion abroad in a traditional form, mainly by creation of representative offices, branches or campus.

The principal reasons which explain the high rates of transnational education development are the following: strengthening of relations between countries through the formation of political and business elite (there are academic, cultural, social and political aspects of education internationalization in basis of this reason); attraction of foreign students in the context of skilled employees migration; getting profit from the export of educational services; inappropriate demand on high-quality education which can't be provided by domestic educational institutions [4]. On the way of transnational higher education there are barriers, which complicate adaptation of existing and development of own internationalization strategies, for instance, existence of cultural obstacles; absence or narrow-mindedness of clear legislation towards the providing of transnational educational services, and norms of their quality provision; absence of criteria of the higher education systems and programs comparison. However, with the deepening of educational area

internationalization and globalization as the objective historical processes, the gradual removal of the noted barriers and transnational education development speeding up can be expected.

Literature

1. Лукичев Г. Трансграничное образование / Г. Лукичев. [Электронный ресурс]. – Режим доступа к статье: <http://www.russianenic.ru/publications/6.html>.
2. Авшенок Н.М. Сучасні міжнародні підходи до розуміння феномену транснаціональної вищої освіти. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа к статье: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/vkmu/2009_13/Avshenuk.htm.
3. Гарретт Р. Возвышение и падение транснационального образования в Сингапуре / Р. Гарретт. [Электронный ресурс]. – Режим доступа к статье: <http://ocm.perm.ru/stat/stat.htm>.
4. Найду В. Транснациональное высшее образование: почему оно возникло и для кого оно выгодно / В. Найду // Журнал «Международное высшее образование». – 2009. [Электронный ресурс]. – Режим доступа к статье: <http://ihe.nkaoko.kz/archive/ihe58/4>.

Марена Т.

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА ВИЩА ОСВІТА ЯК ПРОЯВ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

У статті розглянуто підходи до визначення сутності транснаціональної вищої освіти як прояву інтернаціоналізації освітнього простору, з'ясовано передумови та причини її існування. Визначено позитивні наслідки транснаціоналізації вищої освіти та перешкоди, що стримують її подальший розвиток.

УДК 378.14(477)(043)

Мацука В.Н.

Мариупольский государственный университет

ИННОВАЦИОННЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ

Анализируется развитие сферы образования в глобальной среде. Исследуется инновационный менеджмент в системе образования, а именно управление технологическими, экономическими, педагогическими и организационными инновациями. Определяются проблемы и тенденции, которые должны быть учтены при оптимизации образовательной среды в Украине.

Процессы глобализации в современном мире тесно связаны с ростом значения образования во всех механизмах саморазвития человечества. Развитие сферы образования – важнейший приоритет каждого государства, поскольку именно образование занимает определяющее место в интеллектуализации труда и влияет на сложные процессы трансформации и модернизации современного мира, происходящие под воздействием индустриализации, промышленной НТР середины XX века и компьютерной НТР конца XX века [1]. Поэтому современная сфера образования, являющаяся интегральной совокупностью образовательных структур, отношений, деятельности и сознания, обеспечивающая воспроизводство и развитие интеллектуального потенциала общества, требует новых подходов к управлению.

Менеджмент в сфере образования предполагает управление: образовательными технологиями, экономическими механизмами в сфере образования, методами и приемами преподавания и обучения, организационными структурами и институциональными формами в области образования.

В основе современного образования – новые образовательные технологии [2]. Новые механизмы управления направлены на то, чтобы использование компьютерных и телекоммуникационных технологий в сфере образования, освоение технологических инноваций содействовало: резкому росту числа потребителей образовательных продуктов и услуг, увеличению предложения продуктов и услуг в сфере образования в ходе развития новых форм обучения; развитию конкуренции между различными учебными заведениями.

Использование новых технологий в учебном процессе приводит к тому, что развиваются: новые педагогические методы и приемы, новая образовательная среда, новый стиль работы преподавателей, структурные изменения в педагогической системе. Это ставит специфические задачи по организации и управлению педагогическим процессом.

Новые подходы к организации образования проявляются при проведении целенаправленной политики по организации основанного на новых информационных технологиях образования в рамках традиционных учебных заведений и развитии новых